

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 3. šte. 489 - Cena 5 ltr - 3 jugotire - 2 dln

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

TRST, nedelja, 5. januarja 1947

UREDNIŠTVO in UPRAVA, PIAZZA GOLDONI št. 1 - I
Tel. št.: Ur. 93806, 93808 - Upr. 93807. Rokopisi se ne vračajo

Narod, ki se odreče svojim pravičnim težnjam, se je odpovedal življenju.

France Bevk

MEDTEM KO BI URADNI KROGI RADI IZ ZAGATE...

Ogorčenje tržaškega ljudstva narašča

Zavezniška vojna uprava kaj lahko prepreči in mora preprečiti kriminalne načrte neofašističnih legionarjev in njihovih gospodarjev

Dvoumnost

Cemu zavijajo? Komedijske ne bo uspela! Policijska javlja: Ko so dobili sporočilo, da je F. S. S. izročila orožje, so spoznavno z omenjenim poveljstvom preiskali prostore v ulici Battisti. Našli niso orožja. Cemu so jih sploh preiskali? F. S. S. se odpejala orožje iz istih prostorov: izročila ga je policiji; ista policija - spoznavno s poveljstvom 412. sekcije F. S. S. pa gre v iste prostore, išče orožje, ki ga že ima v rokah, in javi, da v ulici Battisti niso našli orožja. Tako poroča policija. Dopolnilni VZN je izvedel, da policija ni izdala nobenega uradnega poročila. Mi sicer ne vemo kdaj so policijska poročila uradna, niti ne vemo, kako bi izgledalo uradno poročilo o tem, kar je v zvezi z najdbo orožja v prostorih Zavoda za socialno zavarovanje policija storila in poročala; kakor ne vemo, v čem je krajevni tisk netočno poročal in s čim bi mogel zavestiti človeka, kot pravi poročilo VZN - AIS z dne 4. januarja t. l.

Cloveka zavade lahko le uradno poročilo Tiskovnega urada Julijske krajine, ki ne pove, da se je orožje nahajalo v prostorih Zavoda za socialno zavarovanje. Isto poročilo z dne 2. januarja pove le, da se "neko določeno količino orožja in municije našli v nekem posloju v ulici Battisti, nezasedenem ob priliki preiskave." Se le ko je krajevni tisk opremil dogodek s točnimi podatki, je bil VZN - AIS 4. januarja primoran izdati novo poročilo, kjer prizna to, kar so hoteli zatajiti v prvem poročilu in sicer: 1. prostori v ulici Battisti so prostori Zavoda za socialno zavarovanje. Te prostore so preiskali 1. januarja t. l. med 11.15 in 14.30. Ob tej priliki so našli orožje in razstrelivo. 2. naslednjega dne so preiskali prostore na sedežu Zavoda za socialno zavarovanje v ulici Carducci 6. To pot pa niso našli orožja. (Neumni bi bili, ne bi na zavodu čakali preiskanih rok!) Kako more zavajati človeka ista vest samo zato, ker jo ekrajni tisk objavi dva dni prej kot poluradni tisk, ki je mogoče sploh ne bi objavil, če bi ekrajni tisk bil pripravljen požreti vse, kar javnosti servira edino točni in nepristranski poluradni tisk in radio?

Mi, ki smo trdili včeraj isto, kar trdimo danes, zavajamo človeka: oni pa, ki 2. januarja t. l. niso povedali tega, kar morajo povedati 4. januarja, so točni in predvsem nepristranski. Komu služi dvoumnost?

V Trstu se še ni poleglo razburjenje, ki ga je povzročilo odkritje orožja pri Zavodu za socialno skrbstvo v ulici Battisti. V raznih tovarnah so delavci prekinili delo, se zbrali na zborovanjih in zahtevali od ZVU, naj odločno nastopi proti terorizmu. Poudarili so svojo odločno voljo, preprečiti vse poskuse sovražnikom miru in demokracije v Trstu.

Delavci v tržaškem arsenalu pravijo med ostalim: Nevarni italijanski nacionalistični elementi, ki delujejo na tem ozemlju, so gotovo neposredno povezani s reakcionarnimi krogi v Rimu, ki skušajo na vsak način ustvariti pogoje za danunjski udar. ZVU bi nosila težko odgovornost, če bi tem prevratnim elementom tudi le delno uspeli njihovi načrti. Zato delavci, kmetje in uradniki na tržaškem ozemlju svarijo ZVU in jo pozivajo, naj ukrene vse potrebne, da jih odstrani!

Tudi delavci v pivovarni Dreher zahtevajo odločne ukrepe: oni pa, ki 2. januarja t. l. niso povedali tega, kar morajo povedati 4. januarja, so točni in predvsem nepristranski. Komu služi dvoumnost?

Puljsko ljudstvo protestira proti odvajanju njegovih strojev

Pulj, 4. — Zaradi odvajanja strojev in drugih predmetov iz Pulje ljudstvo med prebivalstvom veliko ogorčenje. Krajevna reakcija skuša s podporo civilne policije odpeljati stroje in naprave raznih tovarnih podjetij ter tako spraviti delavstvo ob kruh. V petek je v Pulju zopet tekla kri, ko so delavci branili svoje stroje.

Ob 13. uri je civilna policija začela s pripravami, da odpelje stroje velikega električnega milna "Sana" v ul. Vodnjak. Stroje so naložili na velik kamion. Delavci, ki delajo v milni, so prišli pred milni in ustavili kamion. Hotelo so spraviti stroje zopet v milno. Ko je policija videla, kaj delavci napravljajo, je streljala na zbrano množico delavcev. Pri prvih strelh je bila ubita ena oseba, pet pa jih je bilo ranjenih.

Delavci so ogorjeni navali na kamion na civilno policijo in zažgal tri motocike. Policija je zbežala v milni. Ljudstvo pa je s kamionem zavzelo milni in policisti so zbežali v mesto.

Anglo-ameriški kapital v Nemčiji

Združitev angleškega in ameriškega področja v Nemčiji nasprotuje potsdamskim sklepom

Moskva, 4. Tass. — Anglo-ameriški se pri združitvi svojih okupacijskih področij v Nemčiji dogajajo, da so tako rekoč prijetni, da izvedejo gospodarsko združitve Nemčije. Te vrste izjave pa so brez sleherne podlage. Ni težko dokazati, da so te kdaj nastale pri reševanju gospodarskega vprašanja v Nemčiji kakor težko, da se izvedejo predvsem z ameriške strani in ne s sovjetske.

Sovjetska vlada je šestkrat izjavila, da je treba Nemčijo imeti za gospodarsko in politično enoto in je že na berlinski konferenci predlagala ne samo ustvaritev raznih osrednjih nemških oblasti, pač pa tudi ustvaritev neke vrste nemške osrednje uprave. Takrat so se udeleženci berlinske konference izrekli proti proučevanju tega vprašanja.

Tudi sovjetske vojaške oblasti v Nemčiji so pokazale veliko informativno s predlogi v nadzorstvenem svetu o vprašanju, ki so se nanajala na Nemčijo kot politično in gospodarsko enoto. Tudi namo nekateri od teh predlogov so zavestni ugodno sprejeli.

Kakor je znano, so v ameriški in britanski okupacijski coni glavni gospodarski proizvodi, ki igrajo glavno vlogo v splošnem nemškem gospodarstvu. Ta področja proizvajajo 75% premoga, 80% koks, 75% železa in skoraj 80% jekla. Na teh področjih je večji del nemške težke industrije, ki je temelj vojaškega potenciala Nemčije. Priporočila je tudi treba, da so zapadna področja malo trpela zaradi vojaških operacij.

Sporazum o gospodarski združitvi britanskega in ameriškega področja ima gotovo namen odtegniti zavestnemu nadzorstvu velike vojaške in gospodarske virov, ki so osredotočeni na teh področjih, in jih uporabiti kot sredstvo za gospodarski in politični pritisk. Sklepi berlinske konference so predvideli splošno politično načelo, v kateri gospodarsko politiko istih okupacijskih področij.

14. točka člena o gospodarskih načelih teh sklepov določa, da je treba Nemčijo med okupacijo imeti za gospodarsko enoto in v tem smislu bi morali določiti splošno politiko glede proizvodnje in razdelitve industrijske in rudarske proizvodnje za reparacijo ter likvidacijo vojaško-industrijskega potenciala kakor tudi izdati program za uvoz in izvoz iz Nemčije kot celote. Do sedaj je ostalo to zelo važno določilo berlinske konference na mrtvi točki.

Industrijske dobave iz zapadnih okupacijskih področij na račun reparacij so bile ukinitve zaradi

politične, ki jo izjavljala ameriška in britanska komanda. Enako je z drugim zelo važnim sklepom berlinske konference, ki se nanajala na likvidacijo vojaško-industrijskega potenciala.

Britanske in ameriške oblasti postavljajo velike ovire porazdelitvi proizvodov rudarske in predelovalne industrije, ki je skoraj povsem osredotočena na njihov okupacijski področji in brez katere druga področja ne morejo živeti ne glede na to, da tudi države, ki mejijo na Nemčijo in katerih gospodarstvo je bilo med nemško okupacijo močno prizadeto, živo potrebujejo te proizvode. Tako omejuje britanska komanda dobavo jekla in železa, kar pomeni preprečevanje gospodarskega razvoja v Franciji in sovjetskemu okupacijskemu področju. Tudi dobava železa in jekla, ki jo proizvajajo tovarne v britanskem okupacijskem področju, so znižali.

Ta politika anglo-ameriških okupacijskih oblasti v Nemčiji je znatno škodila obnovi gospodarstva v državah, ki so bile žrtve nemškega napada. Ta politika o vira tudi obnovi mirnodopskih industrijskih področij v Nemčiji sami.

Tudi tisk poroča, da so gospodarski združitvi britanskega in ameriškega področja v Nemčiji popolnoma odobrili tudi kapitalistični krogi tujelega monopola in njihovi privrženci v Nemčiji. V zvezi s temi poročili je v zapadnih področjih Nemčije veliko popravilovanje po delnicah nemških industrijskih podjetij, kjer skušajo ta podjetja zopet oživiti. Avtomobilske tovar-

ne družbe Opel na ameriškem področju in družba Hetzke na britanskem področju sta prešli v roke britanskim in ameriškim podjetnikom. Velike nemške družbe kakor Vereinigte Stahlwerke, katerih akcije so delno lasti tujih kapitalistov, so začeli obratovati in uživajo posebne ugodnosti pri dobavljanju surovin. Ogromna kemistiška industrija I. G. Farbenindustrie, ki bi jo morali v smislu sklepov nadzorstvenega sveta likvidirati, v resnici še vedno obstaja.

Britanske oblasti so prevzele nadzorstvo nad vso premogovno industrijo. Anglo-ameriški sporazum o združitvi okupacijskih področij ne pomeni nič drugega, kot pospešeno prodiranje anglo-ameriškega kapitala v nemško gospodarstvo. Hkrati utrjuje nemške monopole, medtem ko bi jih morali smiselno sklepe zavestnih držav likvidirati.

Dogovor o gospodarski združitvi britanskega in ameriškega področja je ovira za politično enotnost Nemčije. To ovira se sedaj izražajo inozemski krogi, ki skupno z nemško reakcijo skušajo Nemčijo razdeliti.

Napori anglo-ameriške reakcije, da bi Nemčijo spremenili v federacijo držav, k čemur težko kakor tudi dogovor o gospodarski združitvi ameriškega in britanskega področja v Nemčiji, vzbujajo pozornost mednarodnega javnega mnenja, katerega veliki del sodi te ukrepe za nevarno prisiljevanje, da se Nemčija politično in gospodarsko razdeli, kar pomeni hkrati sabotažo najvažnejših sklepov berlinske konference.

Francoska vlada se bori proti inflaciji in gospodarskemu kaosu

Pariz, 4. — Ukrepi francoske vlade o takojšnjem znižanju cen za 5% in o postopnem znižanju cen za nadaljnjih 5% do marca, so naleteli na splošno odobravanje, čeprav so prizadeli spekulantske črtoce in vse one, ki so iz neurejenega gospodarskega položaja v Franciji kovali dobičke. Francoska konfederacija dela je izjavila, da podpira vladne ukrepe proti inflaciji, ki predstavlja v Franciji resno nevarnost.

Zdi se, da namerava vlada svoje odloke energično izvesti. Ministrski predsednik Blum je sklical prefekte vseh departementov in jim dal navodila za zaplenbo vsega blaga, katerega cen ne bi znižali za 5%. Prav tako je vlada uvedla strogo kontrolo nad zvišanjem cen v Parizu je bil vladni ukrep prese-

netljivo hitro izveden. Ze drugi dan so bile cene onega blaga, ki spada pod ta ukrep, znižane za določene odstotke.

Ugoden odmev jugoslovanske madžarske trgovinske pogodbe

Budimpešta, 4. — Ves madžarski tisk posveča veliko pozornost trgovinskemu sporazumu z Jugoslavijo. List "Nepesava" objavlja razgovor z voditeljem madžarske trgovinske delegacije, ki izraža polno zadovoljstvo nad rezultati, ki so bili doseženi v Beogradu.

Po tem sporazumu bo Jugoslavija dobivala madžarski težki industrijski surovine, v zameno pa bo prejela material industrijske in železniški material. Madžarska bo dobila v uporabo del ruskega prisiljanstva.

Baruch je šel

Washington, 4. — Senator Baruch, delegat ZDA pri komisiji ZN za atomsko energijo, ki je sestavljen iz ameriških in britanskih članov, je danes podal ostavko.

Transjordanija in njena neodvisnost

Damask, 4. — Odvnetiško združenje Transjordanije je poslalo zakonodajnemu svetu ostro kritiko nove ustave. Združenje opozarja na dejstvo, da je bila sicer nedavno proglašena neodvisnost Transjordanije, da pa politične metode in zaloni odvzemajo prebivalstvu najosnovnejše pravice.

Bubhrbi Gani, voditelj arabske stranke, je v neki izjavi poudaril, da je ustava povsem diktatorska in daje kralju neomejena pooblastila. Kot je znano, so v preteklem letu Angliji podali Transjordanijo neodvisnost.

HUDI BOJI V HANOIU

Po treh tednih vojne je položaj v Indokini še vedno resen

Hanoi, 4. — Minister za kolonije Moutet je odpoval v Hanojo, ne da bi se sestal s predsednikom Viet-Nama Ho Chi Minnom, tako da ni sedaj nobenega upanja, da se skorajšnje prenehanje sovražnosti, posebno se, ker je Moutet izjavil, da se Francija ne bo pogajala z vietnamsko republikansko vlado, dokler ne bo padla kaka odločitev v bojih, ki trajajo že tri tedne.

Nekaj ur po Moutetovi izjavi je s francoskim parnikom "Champion" prispelo v Colombo tisoč francoskih vojakov, ki so namenjeni v Indokino.

Češkoslovaški memorandumi o Nemčiji

Praga, 4. — Češkoslovaška vlada bo predložila namestnikom zunanjih ministrov na njihovem sestanku v Londonu memorandum, ki bo predložil češkoslovaške stališče o rešitvi nemškega problema in zahtevu ČSR do Nemčije.

Nemci se selijo v Anglijo

London, 4. — Kot poroča dopisnik lista "Action", so Nemci med izselitvijo v Anglijo, ki so si novembra pridobili angleško državljanstvo, najstevljivejši. Skupno je dobilo državljanstvo 441 oseba. Med njimi je 207 Nemcev in 82 Avstrijcev. 56 oseb je pridobilo državljanstvo, ker so se poročili z britanskimi ženami.

Izmenjava letalskih častnikov med Anglijo in ZDA

Washington, 4. — Ameriško letalsko poveljstvo je predložilo ministru Združenih držav v odobritev osnutek za izvedbo načrta o izmenjavi častnikov med ameriškim in britanskim letalstvom.

Romunska narodna banka

Bukarešta, 4. — Kot poroča Timpul, so v novem upravnem svetu romunske narodne banke po 2. predstavnika socialistične in komunistične stranke ter poljedelske fronte, in po 1 predstavnik ljudske, nacionalne in zaradniške stranke. Za ravnatelja banke je bil imenovan Tiberio Moscu.

nes anglo-ameriška vojna uprava ni pokazala dobre volje ne razumevanja, da bi pomagala Pulju. Nasprotno, s svojim križnim postopanjem želela je bolj zaostrejo položaj ljudstva v Pulju. Jasno je, da bo število brezposelnih v Pulju zelo naraslo, če bodo tako nadaljevali. Tudi vprašanje prehrane prebivalstva bo oteženo.

Dejal je dalje: Osebo sem mnenja, da je zelo važno, kako se puljsko prebivalstvo vede. Sprito vseh teh vprašanj in da je od tega obnašanja odvisno bodoče življenje v mestu. Izjavil je, da bo vojna uprava JA ukrenila vse, kar je v njeni moči, da prepreči nadaljnje odvzajanje materiala iz Pulja, in da bo ponovno protestirala preko skupne ekonomske komisije.

Naprosil je delegate, naj izročijo ljudstvu Pulja pozdrave in naj mu sporočijo, da vlada Jugoslavije posveča dogledom posebno pozornost. Prepričan je, da bo tudi v tem vprašanju ukrenila vse, kar je v njeni moči, da se ljudstvu Pulja čim prej pomaga v tem hudem položaju.

NA MEJI DVEH DIPLOMATSKIH LET:

MEDNARODNI ODNOSAJI

V NOvem ČASU

Težišče vsa mednarodna političnega dogajanja v pravkar preteklem letu je bilo vsekakor pripravljane mirovni pogodbi z bivšimi sovražnimi državami, proces, ki ga napredne sile vsega sveta obcutijo kot borbo za pravičen in demokratičen mir. Prav zaradi ostrine, ki jo je zavzela ta borba zaradi tega, ker je bilo vprašanje mednarodnega reševanja neredenih vprašanj, ki jih je zapustila vojna, postavljen tako odločno, ker se je zavezovala odločno izbrati, da umelo dobro razlikovati med v abstraktno prenesenimi frazami o miru, ki nosijo le precesto

pečat farizejstva in med svojimi dejanskimi potrebami in interesi, ki jim jih mora zagotoviti resnični mir, da, v prvi vrsti zaradi tega je ta pot do miru za nekatere možna tako enobojna, dolga in težavna, da vzbuja dvome in bojazni, čes pravi mir je v današnjih okoliščinah utopija.

Na podlagi razlogov, ki izhajajo po naravni logiki iz sedanje svetovne položaja in njegovih osnovnih značilnosti, lahko s polno upravičenostjo trdimo, da je tako mišljenje ne le smotno, marveč tudi nevarno, ker predstavlja deli posbne propagande, ker pomeni najhujšega tla, kjer klje seme vojnih hujskav. Nič ne pa ne opreka, da takšno »emir«, kot si ga žele oni, ki ta modrovanja razširjajo, ne bo več in ne more več biti, kajti položaj v svetu se je prav v zadnjem času, med vojno in po vojni, bistveno spremenil in ne po zna več poti nazaj.

V čem je ta velika sprememba? Napredne demokratične sile po vsem svetu so se danes toliko okrepile, da postavljajo danes prvič v zgodovini vprašanje pravičnega mira, vprašanje demokratičnega reševanja mednarodnih problemov.

Prvič je Sovjetska zveza stopila v mednarodno življenje kot činitelj prvega reda, mimo katerega po eni strani v vseh kolektivnih vprašanjih ni več mogoče iti, in ki po drugi strani predstavlja najmočnejši steber svetovne demokracije. Dosednje demokracije in s tem proti imperialistični politiki SZ ter silni porast njenega vpliva v svetovni politiki je prvi in poglavitni razlog za ustvarjanje povsem novega, doslej neznanega mednarodnega položaja.

Drugo je, da je druga svetovna vojna končala kot osvobodilna vojna, kot borba za demokratično svetlo. Zaključila se je z veliko zmago osvobodilnih in demokratičnih sil, ki so zrasle v borbi proti nacifšističnemu imperializmu in zmagala v številnih vzhodnih evropskih državah z vzpostavitvijo ljudskih, dosednje demokratičnih državnih zgradb, ki se v povojni dobi od dalje bolj utrjujejo.

Tretje so se v borbi proti nacifšizmu okrepila demokratična gibanja po drugih državah; danes predstavljajo silo, s katero je treba računati in ki se prav zaradi razsežnosti zavednosti ljudskih množic vsega sveta vedno bolj krepi.

Četrto je vojna prebudila tlačenost zavest kolonialnih narodov, ki po vojni raste spričo dosežene borbe naprednih držav s SZ na čelu za demokracijo, za dejansko narodnostno in socialno enakopravnost.

Zaradi vsega tega je danes prv mogoče postavljati vprašanje demokratičnega mira in voditi veliko borbo za demokracijo proti imperializmu, drugič pa je postala demokratična borba na teh temeljih vse trdnjša in močnejša.

Danes zavzema torej mirovna pogajanja povsem nov, na borbi za demokracijo proti reakcionarnemu imperializmu temelječ značaj. Dosedanja praksa mirovnih pogodb, ki so pomenile dejansko razdelitev v imperialistični vojni nasprotiku — prav tako imperialističnemu — ugrabljenega plena med zmagovalce, je zavržena. Danes je borba med poskusi navajanja take prakse in med demokratičnim bojem narodov. To na očitno gospodarski položaj imperialističnih držav, ki jim je doslej obogatitev z imperialističnim plenom dajala od diha pred kroničnimi gospodarskimi krizami, ki so jih vnovič pehale v vojno za ponovno razdelitev plena. Današnji položaj torej v veliki meri hromi imperializem v dosedanjih gospodarskih pozicijah in ogroža zaradi ekspanzionistične nujnosti imperializma njegovo gospodarsko bodočnost, s tem pa v daljši perspektivi sam njegov obstoj. V tem leži razloga za obupno poskus gospodarskega razmahna na račun drugih narodov, ki so se kazali v vsem poteku mirovnih pogajanj (romunski petroleji, italijanski železo, pa tudi zvezni njih na polju, ki čaka obdelave prihodnje

letu. To sta predvsem Nemčija in Japonska.

Ker predvideva diplomatski načrt za leto kot osrednjo točko mirovni pogodbi z Nemčijo in Japonsko, se bo težje mednarodne borbe prenosile vsekakor predem na Nemčijo, ki bi naj kot se je zgodilo po prvi svetovni vojni, predstavljala glavno vlogo imperialističnega plana. Glede razdelitve tega plena pa obstoje razlike med imperialističnimi vesilami, ker zadeva ta problem njihove bitne interese in ker se ti interesi križajo.

To so načrti, porojeni iz nujnosti gospodarskega položaja imperialistično-kapitalističnih vesil; tak položaj se je v preteklosti zaključil s kompromisom med posameznimi tehnikami, ki pa je bil vendarle v bistvu imperialistično diktiranje miru. Danes imperialistični diktat v tej ali oni obliki zaradi spremenjenih mednarodnih odnosov ni več mogoč, o čemer jasno pričča ves dosednji potek mirovnih pogajanj, ki kaže neuspeh vseh poskusov vsiljevanja imperialistične volje drugim, bodisi v obliki neposrednega pritiska, bodisi v obliki zakulisnih spletk, bodisi s številnimi preglasovanjem, bodisi kakor koli drugače.

Načelo sporazumnega reševanja mednarodnih vprašanj, je kot kaže vsakdanja praksa, edina pot do miru, ki naj zagotovi v sedanjem položaju in v skladu s sedanjim razmerjem sil mogoč maksimum demokracije. Jasno je, da odražajo vsi taki spora-

zumni sklepi dejansko razmerje sil, da so doseženi na podlagi koncesij z ene in druge strani. Očitno je pa tudi, da ohranjajo ti sklepi prav zaradi moči in dosledne borbe demokratičnega sveta vse one demokratične pravice, brez katerih bi mirovne pogodbe pomenile povrnitev v čas imperialističnih diktatov.

Če je torej potek mirovnih pogajanj počasen in zvezan z ostro

borbo, je to posledica bistvenih sprememb v mednarodnem življenju, je to posledica tega, da postavljajo svetovne demokratične sile prvič v zgodovini vprašanje pravičnega mira, da prvič pred mednarodnimi forumi sodločujoče in odločno priklajo

svojo zahtevo po pozitivnem, demokratičnem reševanju mednarodnih vprašanj.

Ne smemo se sicer predajati iluzijam: če dokazuje ostrina in težavnost borbe za mir po eni strani naraščajočo moč naprednih demokratičnih sil, je po drugi strani dokaz, da sta reakcija in imperializem še močna, da bi sodil napak, kdor bi ju podcenjeval.

Pravilno vrednotenje položaja je vzrok optimizmu demokratičnih množic, kajti uspehi demokratične borbe so tako neopodbitni, da priznavajo njih veljavo celo taki, ki jim gre to priznanje le težka iz ust. Bistvena preobrazba mednarodnih odnosov zaradi vedno odločnejšega poseganja naprednih sil v svetovno dogajanje, dosežani uspeh in zmaga demokracije — vse to nam daje polno pravico, da gledamo vedro v bodočnost, v leto, ki je pred nami.

Knjižna zetev na področju ljudske republike Slovenije je bila v l. 1946. peštra in bogata.

V politični ter ideološki književnosti domačega zveza gre prvo mesto zbirki Kareljevih člankov z naslovom »Pot nove Jugoslavije«. To je nekakšen brevit smerni našega sodobnega aktivista, saj je v knjigi orisana borba za novo Jugoslavijo, pa tudi nova država, kakšno nam je prineslo osvobodjenje. Izšla je nadalje Lenina »Velika pobuda«, Fr. Engelsova »Feuerbach in konec klasične nemške filozofije«, »Zgodovina Vsesvetne komunistične partije«, itd.

Domača pripovedna dela

Leposlovje se je obogatilo s kopro pravo zanimivo pripovedni del, Ferdo Godina je objavil roman »Bele tulupke« in problematično življenje prekmurkega kmetiča. Anđ. Ingolb je izdal zbirko novel »Pred sončnim vzhodom«, Miško Kranjec »Tilkožina in pejsanje«, 23 novel iz trpljenja slovenskega ljudstva v minulosti vojni. Pri Sl. Matiču je izšel Ingolbov roman »Matevž Viskovč«, ki bi bil moral iziti že l. 1941, a so ga dopolnili zaradi okupacije zgodnjih. Najboljšešnja leposlovna knjiga l. 1946 pa je Prešihovega Voranica zajeten roman »Jamnica«. Priključuje »bitje« in ziti koruške vasi s konflikti med gruntarji in baltarji, težaki, drvarji, malomeščani ter industrijskimi mogotci. Zgodba kolektivne usode borbe za semljijo. Izpod peresa Stanka Cajnkarija je »Noetova barka«, povest iz profesorkega stanovanjskega okolja, obravnava snotov snov iz predvojne dobe. Alojz Kraigher je izdal »Novela«, izbor svoje proze v zadnjih desetletjih. Močna in za pisatelja znanljiva knjiga. Tudi Meško je napisal svoje »Novela« pri Mohorjevi družbi v Celju. Miško Kranjec je objavil »Peseem gorja«, ki se odigrava v planinskem svetu in riše s romantičnimi poteznimi dogodki v času med zadnjo vojno. Glavni junaki so kurirji partizanske vojske.

Med sodobnimi prozavisti je po številu in nakladi na prvem mestu Prešihove Voranec. Od njega so izšla v ponatisku razna dela: njegova najboljša knjiga, zbirka novel »Samorastniki« (v množični izdaji Prešihove knjižnice), roman »Požganica«, ki opisuje dobo nesrečnega koruškega plebsa po prvi svetovni vojni, ter potopitni zbirki »Od Kotelja do Belih vod« in »Borba na tujih tleh«.

Z naslovom »Beseda iz naše borbe« je izšel izbor leposlovne

Centralno postopje ljubljanskega vseučilišča na Kongresnem trgu

SLOVENSKA GLASBA v letu 1946

Po osvoboditvi je začela vzporedno z vsemi ostalimi delovnimi področji tudi slovenska glasba hoditi nove poti, ki jih vodi po eni strani stremenje, da bi se glasbeni umetnost čim bolj popularizirala in razširila med slovenske široke množice, po drugi strani pa potreba po dvigu glasbene izobrazbe tistih množic, ki bi se s tem lahko uspešneje udeleževale glabene življenja. Začetek tega novega razvoja pada se v bodo prvih osmih mesecih po osvoboditvi, pri čemer ne smemo pozabiti ogromnega pionirskega dela, ki je bilo na tem polju storjeno v brigadah ter na osvoboditvi osemletih se v času narodno osvobodilne borbe, zlasti v njenih dveh poslednjih letih. Če uspešneje in načrtno kot v teh dveh razdobjih pa je potekalo slovensko glasbeno življenje v letu 1946, v velikem letu obnove in utrjevanja pridobitve osvobodilne borbe.

Koncerti in opere

Poučevalno se je slovenska glasba izboljšala na razne načine:

Slovenska knjiga v l. 1946.

proze iz let nar. osvobodilne borbe. Ponastavljen je bil »Slov. zbornik« za l. 1942. Juš Kosak je uredil »Slov. zbornik« za l. 1945. nekakšen vzorec za osrednjo literarno revijo »Novi svet«. Ciril Kosmač je napisal zbirko »Eritica« (»Korari« in »Korari«), Iv. Potrč pa knjigo »Korari« in druge povesti. Motive z Raba je v feljtonistični obliki podala Milena Mohorčeva.

Tudi drama ni bila sirota. Izšel je Potrčev »Izdajalec«, Vita Zupana »Rojstvo v nevihti«, istega pisatelja »Punta« in »Tri zastave« ter Klopčičeva »Matja«. Od Mateja Bora so izšli »Rastganec« in »Težka ura«, od St. Cajnkarija drama »Za svobodo«. Fr. Lipah je ponatisnil svoj »Glavni dobitke«, Ferdo Kosak štiridesko »Vida Grantova«, od Cankarjevih dram je izšel v zbirki gledaliških iger »Kralj na Betanovcu«. V Trstu je izšla Mire Pučove štirideska »Svet brez sovrstnih«.

Prevodi iz ruščine

Med prevodi razumljivo prevajajočih stvari iz ruske književnosti. Izšel je L. N. Tolstoj roman »Ana Karenina« v prevodu, oz. ponatisku Vlad. Levitika. Isti prevajalec je oskrbel tudi prevod razvijane romana N. Ostrovskega »Kako se je kalila jelka«, ki je doživel v enem letu dve izdaji. Roman slika Rusijo po Oktobrski revoluciji. Nadalje je izšel Ostrovskega roman »Rojeni

v burji«, od M. Gorkoga pa drama »Sovražniki«, s katero je Gorki započel socialno-politično književno v ruskem gledališču, in »Na dan«. V prevodu Silvestra Skerjanc smo dobili tekoče pisan roman Borisa Gorbatova »Neukročen«. To je roman Ukrajine in Ukrajincev v domovinski vojni. Ivan Vauk je prevedel znano Korolenkovo novelo »Slepi muzikant«. Alekseja Tolstoj roman »Kruha«, ki prikazuje boj s klasičnimi nazori po Oktobrski revoluciji, je izšel v prevodu Vlad. Levitika. Juš Kosak je izdal zbirko 17 esejev, v katerih rešuje problematiko svetovno nazorskega iskanja z naslovom »Blodnje« (za lepoto). Pri Mohorjevi družbi v Celju je izšel ponatis Bevkove »Zelene kobe« s ilustracijami Dragana Vidmarja. Istotam sta bila ponatisnjeni priljubljeni Pnzparjevo roman iz življenja balkanskih Slovanov »Pod svobodnim soncem« in Sketova povest iz turških časov na Slovenskem »Miklova Zala«, Vinko Modrdorfer je izdal »Korabke narodne pripovedke«. Fr. Koblar je uredil zbirko štirideskih povesti za šolsko uporabo Bratko Kreft je pri »Sl. Matiču« dal na svetlo komedijo »Krajski komedijanti«. Tona Selihar je objavil zbirko povesti iz partizanskega življenja z naslovom »Tovarši«. Iz ruščine je izšel v prevodu Kavertov roman »Dva kapitana«. V zbirki Svetovni klasiki je Dr. zalozba Slovenske izdala Thackerayev roman v dveh knjigah »Se-

Marje Boršnikove. Dr. A. Sladnjak je oskrbel dolgo pričakovano in nad vse potrebno izdajo Poemj dr. Fr. Pričerna z uvodom in podrobno razlago k vsaki posamezni pesmi. Pesnik Igo Gruden je objavil polje zbirke »V prenosnosti« se knjigo »Peznikovo srce«. Prva knjiga je kmalu posla in je bila ponatisnjena. Ponatisnili so tudi pesmi Kajuh-Destovnika. Zupancičev »Zimzelen pod snegom«, ki je bil aktualen pred letom dni, je pač že toliko znan, da ni treba o njem posebej govoriti. Peter Linceo je izdal knjižico »Korari v svobodo«. Mile Klopčič je uredil »Pesmi naših borecev I. in II. Igo Torkar je nap sal »Kurentas«, ki ga je ilustriral Niko Pirnat.

Nasvete za dobro organizacijo našega pevskega zbora najdiš v »Vestniku Slov. prosvetne zveze«.

Izšlo so še razne druge knjige. Alojz Gradnik je v drobem zvezšču izdal Prešihove nemške sonete. Dr. Mirko Rupel je sestavil vreden priručnik »Slovensko pravorečje«, uni. prof. Melik je obdelal Ljubljansko mostiščarsko jezero, napisal pa je tudi brošuro o Gorici in Trstu, dočim je Bogo Grafenauer obdelal Kanalsko dolino. Za Trnovo ljubljaj je izšel Trnkov zbornik, dokaz, da Beneška Slovenija živa v slovenskih srcih. Posebej moramo omeniti še Koruški zbornik, ki je izšel v uredniškem sodelovanju Bogo Grafenauerja, Lojzeta Udeca in Maksa Veselika pri Dr. zalozbi Slovenije. Zbornik vsebuje mnogo gradiva, ki ga dopolnjujejo zemljevidi.

Do 700 slovenskih tiskov po osvoboditvi

Bibliografski seznam slovenskih tiskov belci od 9. maja 1945 do danes blizu 700 slovenskih tiskov, med njimi 123 periodičnih. In res: slovenska knjiga ni še nikoli tako nardno prosperovala kakor po osvoboditvi. K temu napredu silijo pisatelje tudi pobude, ki jih nudijo naše oblasti. Tako bo do n. pr. 8. febr. 1947, razdeljene prve nagrade, ki jih je lam razpisalo ministrstvo za prosveto LRS. Pet najboljših leposlovnih in pet znanstvenih del bo nagrajenih in vsaka nagrada bo 80.000 din. Te nagrade se podeljujejo vsako leto na dan Prešihove smrti. Mladinska knjiga je razpisala pet literarnih nagrad v skupnem znesku 50.000 din. Komite za kulturo in umetnost pri vladi FLRJ pa je razpisal še večje nagrade, in sicer: 100 in 50 tisoč din za najboljši roman, 50 in 30 tisoč din za najboljšo zbirko pesmi, prav v takšni nagradi za najboljšo zbirko novel in povesti, prav takšni nagradi za najboljši dnevnik, 100 in 50 tisoč din za najboljšo dramo, 75 in 40 tisoč din za najboljšo simfonio skladbo, 50 in 25 tisoč din za najboljšo zborovsko ali komorno skladbo, 50 in 40 tisoč din za najboljšo sliko ter 50, 40 in 30 tisoč din za najboljšo likovno delo. Te nagrade bodo objavljene 15. januarja 1947.

Nove skladbe

Na ustvarjanem področju slovenske glasbe, pa je v letu 1946 nastalo mnogo skladb, od katerih so nekatere manjše (n. pr. samospeli Zdravni, tovariši, Simonitjevi aktualni zbori, i. dr.) izšle v raznih založbah (Slovenski knjižni zavod, Slovenski umetniški klub), velike in večje pa so bile večinoma izvorne na raznih koncertih in so se nekatere izmed njih celo uveljavile tako, da so vzbudile zanimanje v tujini (n. pr. Arničeva simfonična pesnitev Godovi pojejo, Kozinov Ekvinočij, Pahorjeva klavirska Slovenska suita 1941-1945). Med večjimi deli sta nedvomno najzanimivejši dve, ki ju v celoti poznamo: Ekvinočij in Godovi pojejo. Iz Arničeve pesnitve Godovi pojejo zveni elementarna sila.

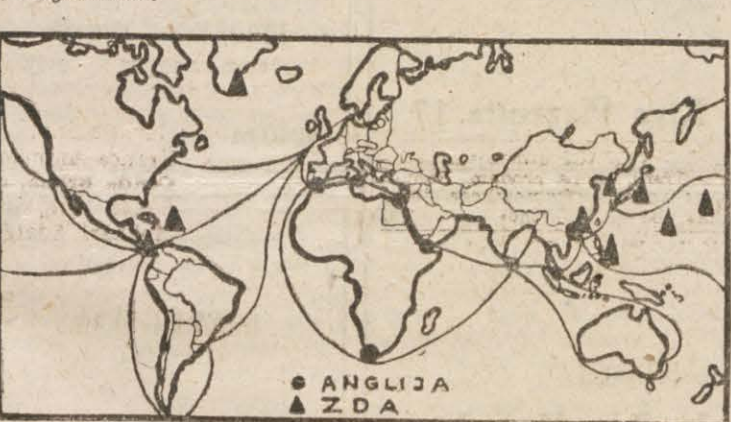
Njegova simfonična pesnitev, ki se nanaša na osvoboditveno borbo slovenskega naroda, dokazuje, da je skladatelj mnogo občutil i letih groze in trpljenja in da mu bo ta truzna bogata snov še predmet globljega razpravljanja. Kozinov Ekvinočij pa je poleg Kogojevih Crnih mask in Bravničarjevega Hiappa Perneja (prav za prav oratorij) eden najboljših slovenskih oper. Krat njegove opere je bil značilen dogodek v zgodovini slovenske opere, ki se doslej še ni dovolj razmahnila, ki pa jo bodo morala uprati veliki dogodki iz naše osvobodilne borbe spodbudili k večjemu razmahu. Razen teh skladb je potrebno v okviru slovenske simfonične tvorbe omeniti tudi Bravničarjevo simfonično pesnitev Kralj Matjaž in Skerjancov Koncert za violino in orkester, ki sta enako Arničevi pesnitvi Godovi pojejo in navedenim odlikom iz slovenskih oper došli izvedbo v času Prešihovega tedna.

Leto 1946 je bilo v glasbenem pogledu torej dokaj plodno in je nudilo mnogo novosti za naš glasbeni svet. Raznobarbno so pospeševale tudi razne glasbene ustanove (Akademija za glasbo, glasbene kole) in Radio Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje, ki so s svojimi prireditvami močno posegle v slovensko poustvarjalno življenje. Zivnost in napredek v tem letu kaže, da do skladno vsemu jugoslovanskemu progressu potekalo slovensko glasbeno življenje v bodoče vedno plodnejše in tudi diujno vedno bolj soglasno z novim duhom ter s pospešenim ljudskim razvojem.

Dr. DRAGOTIN OVNIKO

Imperialistična GEOPOLITIKA

Geopolitika je beseda, ki so jo izmislili Nemci; z njo so hoteli prikazati poznavnost zemljepis in politike, v resnici pa jim je služila kot krinka za njihove imperialistične načrte in podloge. Danes, ko je nemški imperializem potolčen, je sicer beseda geopolitika redkejša, toda interesi, zaradi katerih so jo Nemci ustvarili, se venomer ponavljajo, čeprav z drugih strani.

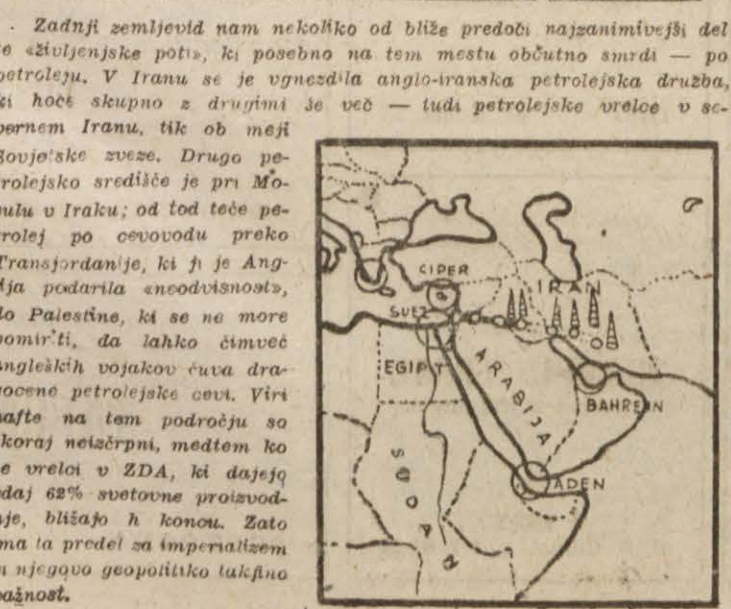

Zato je pogled na svetovni zemljevid kaj poučen. Kaže nam v glavni obliki razdelitev kolonialnih področij, kaže nam tudi, kje se tlačena ljudstva na tleh osemletih prebujajo in pričenjajo ali vodijo borbo za osvoboditev. Nadalje vidimo glavna prometna pota in povsod ob njih stražarje imperializma — vojaška in pomorska oporišča.

Drugi zemljevid nam kaže nekaj več podrobnosti; tu vidimo ameriške načrte na Pacifiku, ki jih deloma že uresničujejo. Gre za utrjevanje dosedanjih postojank in za biavo japonsko posest, ki jo je predsednik Truman sicer »pripravljen prepustiti OZN« — vendar pod pogojem, da bodo izključno ZDA kontrolirale ozemlje, obdajajoče vode in zračni prostor.

Tretja slika kaže »srčno« šilo britanskega imperija — pot v Indijo, ki je posebno zanimiva v Sredozemlju, prav ona nam pa kaže, kakšni ekspanzionistični načrti se skrivajo za pretežno »evropski« življenjski poti imperija. Zanimivo je, da se tudi tukaj vedno bolj čuti Angležem sicer neljubi ameriški pritisk.

Zadnji zemljevid nam nekoliko od bliže predstavi najzanimivejši del te »življenjske poti«, ki posebno na tem mestu občutno smrdi — po petroleju. V Iranu se je vnesla anglo-iranska petrolejska družba, ki hoče skupno z drugimi še več — tudi petrolejske vire v severnem Iranu, tik ob meji Sovjetske zveze. Druga petrolejska središča je pri Mosul in Iraku; od tod teče petrolej po osvojevalu preko Transjordanije, ki ji je Anglija podarila enodržavnost, do Palestine, ki se ne more pomiriti, da lahko čimveč angleških vojakov čuva dragocene petrolejske vire. Viri nafte na tem področju so skoraj neizčrpni, medtem ko se vire v ZDA, ki dajejo sedaj 62% svetovne proizvodnje, bližajo h koncu. Zato ima ta predel za imperializem in njegovo geopolitiko takšno važnost.

BAJNA AMERIKA

Bogatstvo se kopiči, ljudje pa propadajo

Negativne posledice ameriškega imperializma, ki si neusmiljeno utira pot v svet, ne upoštevajo težkih gospodarskih razmer, v katere so zabredle ostale države zaradi vojne, se čutijo še bolj boleče v samem ameriškem gospodarstvu. Tudi ameriški kapitalisti bodo morali priti prej ali slej do spoznanja, da ameriški »prosperitet« (blagostanje) postavlja meje uboštvu ostalih držav.

Ameriška gospodarska ekspanzija se oslanja na carinsko politiko, ki ovira uvoz tujega blaga v ZDA in s tem štiti domačo industrijo. Z druge strani pa na zunanjo politiko, ki za svoje politične koncesije postavlja drugim državam zahteve gospodarskega značaja, kakor znižanje carin za uvoz ameriškega blaga in ugodne pogoje za investiranje ameriškega kapitala. S takšno politiko onemogočajo ameriški kapitalisti tujim državam, da bi si z izvozom svojega blaga v Ameriko nabavile dolarje, s katerimi bi lahko plačale ameriško blago, ki bi ga rade uvozile.

Celo v ameriškem kmetijstvu se čutijo težke posledice takšne gospodarske politike. Obupane države začnejo težje kupujejo ameriške kmetijske prideleke, živila in bombaz. Do skrajnosti izvede na mehanizacijo in industrializacijo se itak povzročata nezaposelnost med ameriškimi kmeti. Pred sto leti je bilo za obdelavo vsakega hektarja ameriškega št.

nega polja potrebno 150 delovnih ur, danes samo še 10. Ta tehnolna revolucija v kmetijstvu je morala vplivati na socialne in gospodarske razmere. Se težje pogleda na nenasišnost lastnikov ameriške industrije za predelavo kmetijskih pridelkov, ki kar porizirajo manjše neodvisne farme in organizirajo velike plantaže v lastni reži. Tako na primer neka newyorška tvrdka obdeluje 400 ha zemlje za zelenjavo, ki jo potem konzervira.

Kol najznačilnejša posledica pretrane mehanizacije in industrializacije se pojavljajo potujoči kmetijski delavci, ki se ne naseljujejo v mestih, temveč potujejo od farme do farme in isčejo dela. Utrajna komisija, ki je nedavno proučila socialni položaj na kmetih, je ugotovila, da se bo v kratkem času teh množic potujočih kmetov pridružil še okoli 400.000 novih potnikov.

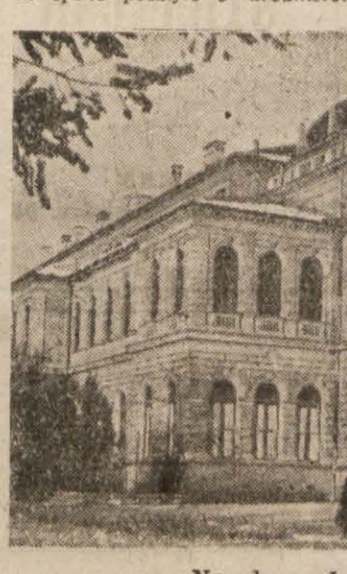
Glede praktične vrednosti ukrepov, ki jih je izdala ameriška vlada v zvezi z akcijo za obnovo kmetijstva, izražajo dvom mnogi ameriški publicisti. Oni so mnenja, da je treba organizirati pomoč kmetom na splošno ljudski osnovi in iskati krivdo za tragedijo ameriškega kmeta v vsej politični strukturi ZDA: gospodarski in posebno industrijski aparat v Severni Ameriki ni demokratičen, temveč je v bistvu v rokah avtokratičnih kapitalističnih sil, ki jim prav nič ni mar država, s kateri se bogastvo kopiči, ljudje pa propadajo.

Palača vseučilišča v Ljubljani

jem ničevosti v prevodu Izidorje Cankarja. Ruski znamenito-popularni pisatelj Iljin je pridobil v Sloveniji velik sloves z s knjigo »Prirada in ljudje«. To delo je izšlo nanovo prevedeno v celoti in verno po originalu. Zda so na knjižnem trgu še Iljinove zgodbe »S dnim po belom«, ki obravnavajo razvojno pot knjige.

Serije pisateljev in pesnikov

Pri Dr. zalozbi Slovenije sta iz serije Slovenskih pisateljev in pesnikov izšli dve knjigi: Zbrano delo Srebrca Kosoveca I, ki prinaša v redakciji uni. prof. A. Ocvirka nad 400 pesmi. Približno polovica je prvč objavljena, in sicer v avtentičnem besedilu, točno posnetem po rokopisih. Druga knjiga so Ant. Aškerc »Balade in romance, lirski in epske pesniji« v uredništvu

Narodna galerija v Ljubljani

Srečno novo leto 1947 želimo vsem odjemalcem

OKRAJNA NABAVNA IN PRODAJNA ZADRUGA
Z O. J.
HERPELJE KOZINA

POSLOVALNICE:
KOZINA, DIVAČA, VR. BRITOF,
RODIK, MATERIJA, OBROV,
SLIVJE, KLANEC, PODGORJE

Srečno in veselo novo leto želi svojim
odjemalcem in prijateljem

Mesarska zadruga

za Trst in okolico

Prehranjevalni urad za Slov. Primorje

«PRERAD»
Št. Peter na Krasu

Srečno in veselo leto 1947 želi vsem svojim
odjemalcem in uslužbencem

Podružnice:
IDRIJA, IL. BISTRICA, Sv. LUCIJA
POSTOJNA, HRPELJE-KOZINA
KOPER

Centrala „PRERAD“

Srečno in uspešno novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetska nabavna in prodajna zadruga

TRST ul. Mercadante 4 - tel. 8819

Okrajna gospodarska zadruga Z O. J.
ki ima 13 poslovalnic, 3 mesnice, 2 gostilni in 1 kavarno,
želi vsem svojim zadržnikom zdravo leto 1947.

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem

ČOTAR ANDREJ
trgovina čevljev

GORICA Raštel 34

LJUDSKA ZALOŽBA
Z. Z. O. Z.

GORICA TRST POSTOJNA

želi vsem srečno in uspešno novo leto

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem

BUDIHA CIRIL

GORICA, Sv. Petra cesta

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. odjemalcem

URŠIČ BENJAMIN

GORICA Raštel 30

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

VETRIH IVAN
zaloga kuriva
na drobno in debelo

GORICA ul. Lantiere 3 - tel. 680

Srečno in veselo novo leto želi

Černigoj Anton
mizarstvo
s strojnimi obratom

GORICA ul. Duca d'Aosta 30

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

gostilna
«pri Viktorji»

GORICA, Riva Castello 10

Srečno in boljše novo leto želi cenj. gostom

gostilna
„Pri belem zajcu“ Zamar

GORICA

Srečno in veselo novo leto želi

Brata Scandovelli
tehnice in uteži
popravlja mostnih tehnic

GORICA ul. Monache 17

Srečno začetek novega leta želi vsem svojim članom

Okrajna nabavna
prodajna zadruga
BOVEC ter podružnice
Čezsofa, Koritnica, Log
pod Mangartom, Zaga,
Srpenica, Log Čezsoški

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem

Šinigoj Oskar
mesar

GORICA, Korso Roosevelt

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

ŠULIN FANI
kavarna

BOVEC

Srečno in veselo novo leto želi

avtoprevozno podjetje
„AVTOZADRUGA“

GORICA ul. Randaccio 15 - tel. 276

Srečno in veselo novo leto želi

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Zadovoljno in srečno novo leto želi svojim odjemalcem

MIRKO MAŠERA
trgovina

KOBRID

Srečno in veselo novo leto želi

GRUNTAR JOŽEF
lesna trgovina

KOBRID

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Veselo in zadovoljno novo leto želi svojim gostom in prijateljem

kolodvorska restavracija
in gostilna

HRPELJE-KOZINA

Srečno in obilo uspeha v
novem letu želi svojim gos-
tom

SIŠKOVIČ DUŠAN
gostilničar

HRPELJE-KOZINA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi cenj. odjemalcem

KASTELIC JOSIP
trgovec

POSTOJNA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

MILIČ IVAN
gostilna

HRPELJE-KOZINA 23

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi cenj. gostom

gostilna
HABJAN FRANČIŠKA
ST. PETER NA KRASU

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom in prijateljem

KLOBUČAR MARIJA
gostilna «Pri Severju»
ST. PETER NA KRASU

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Veselo in srečno novo leto želi svojim odjemalcem

pekarna GRŽINA
ST. PETER NA KRASU

Veselo in srečno novo leto želi svojim gostom in prijateljem

kavarna JADRAN
IL. BISTRICA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Veselo in srečno novo leto želi cenj. gostom in prijateljem

ZNIDERŠIČ ALOJZ
gostilna «Pri novem svetu»
IL. BISTRICA

Srečno in zadovoljno novo leto želi vsem

VERBIČ JOSIP
manufakturna trgovina
IL. BISTRICA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

KATOLIŠKA TISKARNA
Najemnik Založništvo Primorski dnevnik

GORICA Riva Piazzutta 17

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

Kmetijsko društvo Vipava,
podružnica v Gorici
zaloga vsakovrstnih vin in likerjev

GORICA ul. Gabrijela 4 upravnik Ivan Bric.

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

KRAVOS STANISLAV
gostilna «pod Riži»

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

SREČKO BAJT
trgovina pokrajinskih razgled-
nic, fotografskega materiala,
sportnih predmetov, itd.

IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

JAHIA BAFTI
slastičarna

POSTOJNA Moskovska ul. 5

Srečno in uspešno novo leto želi svojim gostom

restavracija «MAKS»
OPČINE, Narodna cesta 34

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

STOLFA VALENTIN
trgovina jestvin

SEZANA 48

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom

restavracija
ŠMUC

SEZANA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

TRAMPUŽ FRANC
trgovina z jestvinami

TRST ul. S. Cillino tel. 84-14

Srečno in zadovoljno novo leto želi cenj. odjemalcem in prijateljem

TAVČAR KAREL
trgovina z jestvinami

POSTOJNA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

COTIČ VILKO
industrija kraškega marmorja

SOVODNJA OB SOČI

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

Jagodič Alojz
gostilna «Pod marncem»
IL. BISTRICA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem

INTRA
trgovina z železnino

TRST ul. Roma 22

Srečno in zadovoljno novo leto želi svojim cenj. odjemalcem

SENICA
trgovina z jestvinami

KATINARA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

ANTON METLIKA
bar
BAZOVICA 94

Srečno in veselo novo leto želi

papirnica BEVK
IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom in prijateljem

KERŠEVANI PAVEL
manufakturna trgovina
IDRIJA

Srečno in veselo novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

gostilna «NA POŠTI»
BAZOVICA

Srečno in veselo novo leto želi vsem

FRANC BATIČ
ključavničar
TRST ul. Crispi 15 - tel. 5323

Srečno in veselo novo leto želi svojim gostom in prijateljem

gostilna «MAKS»
želi svojim gostom srečno
novo leto
TRST, Ulica Crispi 33

Srečno in uspešno novo leto želi svojim odjemalcem in prijateljem

KRISMANČIČ FERDO
mesnica
BAZOVICA 5

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

tvornica sifona
ANDREJ GRGIČ
BAZOVICA 97